

Retningslinjer for folkeoplysningsudvalget

Bilag til Folkeoplysningspolitik

Kvalitet i livet – hele livet

Retningslinjer for Folkeoplysningsudvalgets fordeling af tilskud til folkeoplysende virksomhed i Fanø Kommune

Folkeoplysningsudvalgets opgaver.....	4
Fælles betingelser	4
Hvad er en folkeoplysende forening?	4
Foreningens vedtægter	4
Regler for aflæggelse af regnskab.....	4
Revision	4
Regnskab, tilbagebetaling og hæftelse	5
Medlemmer i bestyrelsen – regler og begrænsninger.....	5
Anvisning af offentlige lokaler og udendørsanlæg	5
Start og udviklingspuljen.....	6
Den folkeoplysende voksenundervisning.....	6
Deltagelse i folkeoplysende voksenundervisning	7
Tilskudstilsagn	7
Foreningens frihed.....	7
Proces	7
Afregning af tilskud	7
10 % til debatskabende aktiviteter	8
Krav til aktiviteterne	8
Hvad aktiviteterne ikke må være	8
Samarbejde	8
Udgifter, der ikke kan dækkes af 10 %-puljen	8
Nedsættelse af deltagerbetalingen	9
Lokaletilskud	9
Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.....	9
Aktivitetstilskud.....	10
Færgetilskud.....	10
Leder-, instruktør – og bestyrelsesuddannelse	10
Lokaletilskud.....	11
Begrænsninger	11
Oversigt over de tilskudsberettigede og ikke-tilskudsberettigede udgifter	11
Årshjul.....	13
Godkendte folkeoplysende foreninger	13

Folkeoplysende voksenundervisning	13
Alle foreninger	13
Godkendelse og redigering	13

Bilag 1 til Folkeoplysningspolitikken

Folkeoplysningsudvalgets opgaver

- Fastsætter fristerne for ansøgninger og regnskab.
- Bestemmer krav til ansøgninger, dokumentation og regnskaber.
- Kan kræve, at beløb, der ikke er anvendt i overensstemmelse med loven og de fastsatte retningslinjer tilbagebetales eller modregnes i det kommende års tilskud.
- Kan bede om oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, om en forening har opfyldt betingelserne.

Fælles betingelser

Fælles betingelser for de frivillige folkeoplysende foreninger og for den folkeoplysende voksenundervisning.

Hvad er en folkeoplysende forening?

En folkeoplysende forening skal tilbyde folkeoplysende virksomhed efter folkeoplysningsloven.

En folkeoplysende forening må ikke oprettes eller drives i kommercielt øjemed.

Foreningens vedtægter

En folkeoplysende forenings vedtægter skal indeholde oplysninger om:

- foreningens formål
- valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer
- regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor
- foreningens hjemsted
- betingelser for medlemskab
- tegningsret for foreningen
- procedure for vedtægtsændringer
- anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør.

Regler for aflæggelse af regnskab

Regnskabet skal dokumentere, at foreningen og tilskudsmodtageren har anvendt tilskuddet i overensstemmelse med loven og de regler der er fastsat.

Regnskabet skal underskrives af samtlige medlemmer i bestyrelsen.

Revision

- Foreningen skal sikre, at tilskud og midler forvaltes med omtanke, og at regnskab og formue bliver kontrolleret forsvarligt.
- Regnskabet skal revideres af en revisor, som foreningen selv vælger.

Revisionen skal undersøge:

- om regnskabet er korrekt,
- om tilskud er brugt i overensstemmelse med bevillinger, lovgivning, regler og aftaler,
- om de oplysninger, foreningen har givet til beregning af tilskud, er rigtige,
- om lønudgifter er korrekt beregnet og udbetalt,

- om der findes dokumentation for deltagernes egenbetaling.
- Foreningen skal give revisor alle relevante oplysninger og den nødvendige hjælp til arbejdet.
- Hvis revisor opdager alvorlige fejl eller lovbrud, skal revisor straks fortælle det til foreningen. Foreningen skal derefter inden 3 uger give Folkeoplysningsudvalget besked. Hvis det ikke sker, underretter revisor selv kommunen.
- Det reviderede regnskab skal have en påtegning fra revisor, som viser, at revisionen er udført korrekt. Eventuelle forbehold skal stå tydeligt i påtegningen.

Regnskab, tilbagebetaling og hæftelse

Den folkeoplysende forening er ansvarlig over for byrådet for anvendelse af det modtagne tilskud, for anviste lokaler m.v. og for regnskab og dokumentation for virksomheden.

Bestyrelsens medlemmer hæfter personligt for tilskud, som er modtaget, hvis tilbagebetalingskravet er opstået ved retsstridig handling eller undladelse, der kan tilregnes pågældende som forsætlig eller uagtsom.

Bestyrelsens medlemmer eller den ansvarlige tilskudsmodtager hæfter i øvrigt ikke personligt for foreningens tilskud.

Medlemmer i bestyrelsen – regler og begrænsninger

Disse personer må som udgangspunkt ikke sidde i bestyrelsen:

1. Personer, der sidder i bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller virksomheder, som udlejer lokaler til foreningen – eller har kontrol over en sådan udlejer.
2. Advokater, revisorer eller andre rådgivere for – samt ansatte i – fonde, selskaber, foreninger eller virksomheder, der udlejer lokaler til foreningen, eller som har kontrol over en sådan udlejer.
3. Ejere af lokaler, som udlejes til foreningen.

Undtagelser:

- Reglerne gælder ikke, hvis der er tale om almennyttige organisationer, hvor hovedformålet er at stille faciliteter til rådighed for børn og unge.
- Folkeoplysningsudvalget kan desuden give dispensation, hvis lejemålet er af uvæsentlig betydning, og hvis det ikke vil medføre, at uvedkommende interesser får indflydelse på foreningens beslutninger.

Andre muligheder for udvalget:

- I særlige tilfælde kan Folkeoplysningsudvalget give tilskud eller stille offentlige lokaler til rådighed for foreninger, som ikke hører hjemme i kommunen.
- Udvalget kan beslutte, at en forening skal aflevere en årlig beretning, hvor den beskriver sin folkeoplysende virksomhed.

Anvisning af offentlige lokaler og udendørsanlæg

Folkeoplysningsudvalget anviser til den frie folkeoplysende virksomhed de til formålet egnede ledige offentlige lokaler, herunder idrætshaller og andre haller samt udendørsanlæg, der er beliggende i kommunen.

Ved anvisning af lokaler og udendørsanlæg prioriteres normalt i følgende rækkefølge:

- aktiviteter for børn og unge
- folkeoplysende voksenundervisning, herunder aktiviteter i tilknytning hertil.
- aktiviteter for voksne
- ved anvisning af lokaler, der er særlig egnede til folkeoplysende virksomhed for handicappede, skal anvisning til sådan virksomhed dog normalt ske før anden anvisning.

Det er en betingelse for anvisning af lokaler, at foreningen og tilskudsmodtageren opfylder betingelserne for at modtage tilskud.

Lokaler og udendørsanlæg stilles vederlagsfrit til rådighed med el, varme, rengøring og fornødent udstyr.

Lokaler og udendørsanlæg stilles til rådighed med den indretning og det inventar, der er til rådighed, når lokalerne anvendes til deres primære brug.

Når særlige forhold taler derfor, navnlig i weekender, i ferieperioder og på tidlige og sene tidspunkter af døgnet, hvor de til rådighed værende lokaler ikke benyttes fuldt ud, kan anvisningen af lokaler samles geografisk.

Folkeoplysningsudvalget kan efter skriftligt varsel inddrage tilladelsen til at benytte lokaler m.v., hvis det gentagne gange konstateres, at disse ikke udnyttes i rimeligt omfang, eller hvis de fastsatte regler for benyttelse af lokalerne overtrædes.

Start og udviklingspuljen

Start og udviklingspuljen kan søges til nye foreninger for børn og unge, støtte til de frivillige foreningers indsats overfor udsatte børn og unge, tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejde på fritidsområdet og nye aktiviteter iværksat af selvorganiserende grupper alene, eller i samarbejde med eksisterende frivillige foreninger.

Den folkeoplysende voksenundervisning

Krav til foreningen

En forening, der tilbyder voksenundervisning, skal:

- have et klart formål i vedtægterne,
- tilbyde folkeoplysende aktiviteter efter folkeoplysningsloven,
- have en bestyrelse på mindst 5 personer valgt eller udpeget af medlemmer/medlemsorganisationer,
- give deltagere mulighed for at få plads i bestyrelsen,
- have undervisning, der som udgangspunkt er åben for alle,
- være hjemmehørende i tilskudskommunen,
- drive virksomhed, der er **almennyttig og kontinuerlig**.

Begrænsninger

Der ydes ikke tilskud til:

- formelt kompetencegivende undervisning,
- aktiviteter med formål som agitation, behandling, underholdning, forkyndelse eller udbredelse af overtro,
- undervisning inden for spil, idræt og konkurrencepræget virksomhed (fx dans) – dog undtaget folkedans,
- undervisning om fremstilling af alkoholiske drikke eller afledte emner.

Folkeoplysningsudvalget skal desuden vurdere, om undervisningen skaber konkurrenceforvridning i forhold til private virksomheder.

Deltagelse i folkeoplysende voksenundervisning

- Deltagere behøver ikke bo i den kommune, hvor undervisningen finder sted.
- Kommunen kan kræve betaling fra deltagernes bopælskommune til at dække udgifter.
- Personer uden dansk CPR-nummer kan tælles med i tilskudsberegningen.

Tilskudstilsagn

Tilskud

- Folkeoplysningsudvalget fordeler de midler, som byrådet har afsat til voksenundervisning.
- Fordelingen sker ud fra foreningernes senest aflagte regnskab.
- Tilskuddet dækker delvist udgifter til lærerløn og lederhonorar.
- 10 % af tilskuddet skal gå til debatskabende aktiviteter.
- Nye foreninger skal oplyse deres forventede lønudgifter.

Foreningens frihed

Foreningen bestemmer selv:

- deltagerbetaling,
- kursuslængde,
- emner (med de nævnte undtagelser),
- undervisningsformer,
- ansættelse/afskedigelse af lærere, ledere og andre medarbejdere,
- holdstørrelse.

Lærere og ledere skal aflønnes efter Undervisningsministeriets løncirkulære.

Proces

- Tilskud gives efter konkret ansøgning.
- Udvalget kan i særlige tilfælde nedsætte den budgetterede lønudgift.
- Forslag til fordeling af tilskud sendes til høring hos ansøgerne, inden Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning.

Afregning af tilskud

Ved afregning kan tilskuddet ikke overstige det maksimale løntilskud og kan max. udgøre:

- 1/3 af lærerløn/lederhonorar til almen undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed. Foredragshonorar kan højst indgå med et beløb svarende til 6 undervisningstimer
- (normallønsatsen iflg. det til enhver tid gældende løncirkulære).
- 5/7 af lærerlønnen/lederhonorar til instrumentalundervisning.
- 8/9 af lærerløn/lederhonorar til undervisning af deltagere med handicap i relation til et konkret emne.

Folkeoplysningsudvalget godkender det maksimale løntilskud og kan i særlige tilfælde foretage en regulering heraf.

10 % til debatskabende aktiviteter

Krav til aktiviteterne

- Foreningen skal afsætte 10 % af det tildelte tilskud til debatskabende aktiviteter.
- Emnerne skal være væsentlige, debatskabende og have interesse for fællesskabet.
- Der skal være reel debat med aktiv inddragelse af deltagerne.
- Arrangementerne skal annonceres offentligt og være åbne for alle.
- Der behøver ikke være deltagerbetaling.
- Emnerne skal sættes ind i en samfundsmæssig og helhedsorienteret ramme og henvende sig til brede målgrupper.

Hvad aktiviteterne ikke må være

Formålet må ikke være:

- agitation eller politisk propaganda,
- behandling,
- ren underholdning,
- valgkamp,
- forkyndelse,
- udbredelse af overtro.

Samarbejde

- Flere foreninger, institutioner eller organisationer kan samarbejde om de debatskabende aktiviteter.

Udgifter, der ikke kan dækkes af 10 %-puljen

- Befordring (transport) af deltagere.
- Forplejning og overnatning.
- Materiel af blivende værdi.
- Handicaprelaterede udgifter.
- Entréudgifter for deltagerne.

Børne- og kulturudvalget kan, efter indstilling fra folkeoplysningsudvalget fastsætte nærmere regler for anvendelse af puljen og kan udvide listen over de ikke tilskudsberettigende udgiftstyper.

Foreningen skal aflægge særskilt regnskab for udgifterne senest den 15. marts.

De debatskabende aktiviteter kan afregnes på andre udgiftstyper end lærerløn og lederhonorar.

Hvis de 10 % til debatskabende aktiviteter ikke benyttes, skal beløbet tilbagebetales ved regnskabsafslutningen.

Nedsættelse af deltagerbetalingen

Der ydes tilskud til nedsættelse af deltagerbetaling for unge mellem 18 og 25 år, førtidspensionister og personer over 65 år, bosiddende på Fanø.

Tilskuddet ydes til folkeoplysende voksenundervisning på Fanø og udenfor Fanø, hvis kurset ikke tilbydes på Fanø.

Tilskuddet ydes til folkeoplysende voksenundervisning på Fanø og afregnes med kredsen.

Folkeoplysningsudvalget fastsætter tilskuddets størrelse.

Lokaletilskud

Folkeoplysningsudvalget yder tilskud med mindst 75 % af driftsudgifterne til almindelige lokaler uden særligt udstyr.

Overstiger driftsudgifterne de af Kommunernes Landsforenings årligt fastsatte timesatser ydes kun 75 % af det fastsatte beløb pr. time.

Tilskud til driftsudgifter til andre lokaler, herunder faglokaler og haller, der ejes eller lejes af foreninger eller tilskudsmodtagere ydes i henhold til de af Kommunernes Landsforenings med 75 % af det fastsatte beløb pr. time.

Folkeoplysningsudvalget kan undlade at yde lokaletilskud, hvis der kan anvises et egnet offentligt lokale.

Foreningen eller initiativtageren kan ikke kræve at få anvist et bestemt lokale på et bestemt tidspunkt og ugedag. Det anviste lokales størrelse og standard skal dog svare til undervisningens indhold.

Børne- og kulturudvalget kan efter indstilling fra eller høring af folkeoplysningsudvalget nedsætte tilskuddet, hvis driftsudgifterne til et almindeligt lokale ikke står i et rimeligt forhold til antallet af deltagere eller til lokalets anvendelse i øvrigt og hvis driftsudgifterne ikke svarer til det normale udgiftsniveau for et til formålet passende lokale på egnen.

Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde

En forening, der tilbyder frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde, skal opfylde følgende betingelser for at opnå tilskud:

- have formuleret et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægten,
- tilbyde folkeoplysende virksomhed efter folkeoplysningsloven,
- have en bestyrelse,
- være demokratisk opbygget,
- bygge på aktivt medlemskab og have mindst 5 betalende medlemmer,
- som udgangspunkt være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål

- være hjemmehørende i tilskudskommunen,
- have en virksomhed, der er almennyttig og kontinuerlig.

Aktivitetstilskud

Aktivitetstilskud kan søges til foreningernes medlemmer under 25 år.

- Et medlem, der betaler for at gå til flere aktiviteter, kan udløse et tilskud pr. aktivitet.
- Foreningen kan ikke få mere i aktivitetstilskud, end medlemmet selv betaler i kontingent.
- Aktiviteten skal foregå med mindst 15 mødegange over mindst 4 måneder

Grundlaget for tilskud er foreningens faktiske aktivitetsmedlemstal i kalenderåret før eller i foreningens senest afsluttede regnskabsår. Det er dermed det faktiske medlemstal, der udgør grundlaget for tilskud

Taksten udregnes på baggrund af budgettet og det samlede antal medlemmer under 25 år i folkeoplysende foreninger.

Ved forskellige kontingentkategorier skal foreningerne oplyse kontingent og antal medlemmer pr. kategori.

Færgetilskud

Færgetilskud ydes til børn og unge under 25 år. Færgetilskud er et beløb, der tildeles på baggrund af foreningens færgeudgifter i forbindelse med deltagelse i

- stævner
- mesterskaber
- turneringskampe
- lejr-ophold/camps

Foreningen skal indsende dokumentation for afholdte udgifter. Tilskuddet udgør max et beløb svarende til færgens ø-bizz pris. Ved behov for kørsel med trailer kan der søges tilskud til hele billetprisen

Evt. overskydende beløb i puljen tilgår folkeoplysningsudvalgets beløbsramme.

Leder-, instruktør – og bestyrelsesuddannelse

Folkeoplysningsudvalget yder tilskud til leder-, instruktør og bestyrelsesuddannelse.

- Der ydes kun tilskud til transport i Danmark.
- Tilskuddet beregnes ud fra billigste offentlige transport.
- Kurset skal udbydes via et anerkendt dansk forbund/forening.

Den afsatte beløbsramme fordeles mellem ansøgerne i forhold til afholdte udgifter for det foregående kalenderår.

Der kan udbetales aconto beløb (max. 75 % af den forventede udgift).

Det er en betingelse for at modtage tilskud fra folkeoplysningsudvalget, at mulige tilskud fra anden side er hjemtaget.

Lokaletilskud

Folkeoplysningsudvalget yder tilskud med mindst 65 % af driftsudgifterne til lokaler, herunder haller samt lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger, til aktiviteter i henhold til foreningens formål for børn og unge under 25 år.

Foreninger og tilskudsmodtagere skal årligt kunne dokumentere deres aktivitetstimetotal.

Senest 31. marts fremsendes afregning af lokaletilskud for seneste år.

Nye foreninger og trængte foreninger kan anmode om at få lokaletilskuddet udbetalt aconto.

Begrænsninger

Folkeoplysningsudvalget kan undlade at imødekomme nye ansøgninger om lokaletilskud, hvis der kan anvises et egnet offentligt lokale.

Ved nye ansøgninger forstås:

- fra nye foreninger
- om nye lokaler
- om udvidelse af timetal
- om ombygning og udvidelser m.v. af et eksisterende lokale, der ikke skyldes udefrakommende behov.

Oversigt over de tilskudsberettigede og ikke-tilskudsberettigede udgifter

Udgiftstype	Tilskudsberettigede udgifter	Ikke-tilskudsberettigede udgifter
Renter og bidrag af prioritetslån	Renter og administrationsbidrag af prioritetslån anvendt til lokalemæssige formål	Afdrag på gæld, renter af almindelige kautionslån, stempelafgifter, kassekreditter, morarenter
Husleje	Private lokaler og andre faste lejemål med tilknyttet lejekontrakt. Ved fornyelse af lejekontrakt skal ny kontrakt indsendes til godkendelse	Udendørsarealer og anlæg
Træningsophold	Tilskud til leje af lokaler/haller til træning, hvis det bruges til foreningens formål	-
Skatter og afgifter	Ejendomsskatter og renovation (rottebekæmpelse, slamsugning, skorstensfejning, vand- og spildevandsafgift)	-

Forsikringer	Bygnings-, brand- og evt. glasforsikring (abonnement tyverialarm, glas og kumme, vandskade)	Erhvervs-, ulykkes-, ansvars-, løssøreforsikring, indbo
Vedligeholdelse	Almindelig vedligeholdelse af gulv, vægge og loft (maling, pensler, afdækning, søm m.m. til indendørs aktivitetslokaler). Udgifter over 10.000 kr. skal godkendes inden afholdelse	Forbedringer og renoveringer, reparationer og vedligeholdelse af inventar, møbler, rekvisitter og udstyr samt udendørs vedligeholdelse.
Opvarmning og belysning	Udgifter til el, vand, varme og olie m.v.	El til udendørsanlæg, -arealer, banebelysning m.m., rykkergebyr, renter m.m.
Rengøring	Lønudgifter, rengøringsmidler, udskiftning af støvsuger/støvsugemaskine op til 3.000 kr. og støvsugeposer. Der ydes maksimalt tilskud pr. år til rengøring svarende til 4 timer á 100 kr. pr. uge for hver 100 m ² .	Rengøring af inventar, møbler, rekvisitter og udstyr. Vaskemaskine og tørretumbler, håndklæder, viskestykker, toiletpapir, sprit og håndsæbe

Der ydes ikke tilskud til driftsudgifter til

- egen hal, som foreningen ikke tidligere har modtaget lokaletilskud til,
- nye lejemål i haller eller ændring af lejemål, hvis lejemålet i forhold til udgifterne ved et eksisterende lejemål indebærer merudgifter for kommunalbestyrelsen,
- væsentlige udvidelser af aktivitetsgrundlaget i haller, som indebærer merudgifter for kommunalbestyrelsen, eller
- nye lokaler og lejrpladser eller til nye lejemål vedrørende lokaler og lejrpladser, hvis de nye lokaler eller nye lejemål medfører væsentlige merudgifter for kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan dog, efter indstilling fra folkeoplysningsudvalget, dispensere fra dette.

Foreningen kan ikke kræve at få anvist et bestemt lokale på en bestemt ugedag, men for at et lokale kan anses for egnet, skal det ligge i foreningens lokalområde og rumme mulighed for et socialt liv ud over

aktiviteten. Der skal være plads rekvisitter og udstyr, og foreningen skal have mulighed for at sætte sit præg på lokalet. Lokalets størrelse og standard skal svare til aktivitetens indhold.

Årshjul

Godkendte folkeoplysende foreninger

- 15.02 orienteringsbrev til de folkeoplysende foreninger om mulighed for ansøgning af tilskud samt sæsonbooking
- 31.03 Tilskudspuljer - ansøgning om tilskud fra de forskellige tilskudspuljer
 - Aktivitetstilskud
 - Leder,- instruktør- og bestyrelsesuddannelse
 - Færgetilskud på baggrund af seneste års afholdte udgifter
- 31.03 Lokaletilskud
 - Indsendelse af afregning af lokaletilskud for seneste år
 - Ansøgning om budgetteret lokaletilskud for nuværende år hvis afregningen forventes at stige med mere end 10.000 kr. i forhold til seneste afregning.
 - Ansøgning om acontoudbetaling for nuværende år for nye foreninger eller trængte foreninger
- 15.05 Forvaltningens frist for udbetaling af tilskud
- 15.05 Sæsonbooking - ansøgning om timer i Skole Hallen og Fanø Hallen til næstkommende sæson
- 15.05-15.06 Evt. møde med foreningerne ved dobbelt booking
- 15.06 Frist for godkendelse af sæsonbooking
- Hele året - ansøgning om godkendelse som folkeoplysende forening

Folkeoplysende voksenundervisning

- 01.01 Udbetaling af 1. aconto på baggrund af ansøgning modtaget senest 01.11 sidste år
- 01.04 Indsendelse af regnskab og endelig afregning vedrørende seneste år
- 01.04 Fremsendelse af deltagerlister med bopæl i øvrige kommuner til brug for afregning af mellemkommunal refusion
- 01.07 Udbetaling af 2. aconto på baggrund af ansøgning modtaget senest 01.11 sidste år
- 01.12 Ansøgning om tilskud efterfølgende år

Alle foreninger

- Hele året Start og udviklingspuljen

Godkendelse og redigering

Godkendt i Fanø Byråd den 13.01.2003

- Redigering godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 11.02.2016 og Børne- og kulturudvalget den 24.02.2016.

- Redigering godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 23.11.2017.
- Redigering godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 21.11.2019 og Børne- og kulturudvalget den 18.12.2019.
- Redigering godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 25.03.2021 og Børne- og kulturudvalget den 21.04.2021.
- Redigering godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 29.11.2023 og Børne- og kulturudvalget den 19.12.2023.
- Redigering godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 04.09.2025 og Børne og kulturudvalget den 23.09.2025